

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 938

гр. Пловдив, 16.11.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, II СЪСТАВ, в закрито заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Нина Ив. Кузманова

Членове: Веселин Д. Хаджиев
Иван М. Минчев

като разгледа докладваното от Веселин Д. Хаджиев Въззивно частно наказателно дело № 20225300601804 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.243, ал.7 от НПК.

Постъпил е протест от Валери Велчев – прокурор при Районна прокуратура - Пловдив, ТО - П., против Определение № 35 от 29.08.2022 г., постановено по ЧНД № 72/2022 г. на Районен съд П., с което е отменено Постановление № 13579/2021 г. от 23.05.2022 г., с което на осн. чл.243, ал.1, т.1 от НПК е прекратено наказателното производство по ДП № 210/2021 г. по описа на РУ П. при ОД на МВР - Пловдив, водено срещу С. Н. С., за престъпление по чл.325б, ал.2, т.2, пр.1-во във вр. сал.1, пр.1-во от НК. В протеста се твърди, че атакуваното определение е неправилно и незаконосъобразно. Излагат се доводи, че жалбоподателката Д.С.К. не попада в кръга на лицата изброени в чл.243, ал.4 от НКП, няма качеството на пострадад и не е правно легитимирана да обжалва постановлението за прекратяване на наказателното производство. Иска се отмяна на определението на Районен съд П..

Постъпила е и частна жалба от адв. К. Н., като защитник на обвиняемия С. С., в която също се излагат съображение за недопустимост на жалбата на Д.К., тъй като инкриминираното деяние е такова против обществения ред и спокойствие и обществените отношения, които засяга са свързани с регулации във частните отношения. Наред с това се твърди, че е налице несъставомерност на деянието, тъй като обв. С. е ловувал законно, а

простреляното куче, което е било без водач, го е нападнало принуждавайки обвиняемия да го застреля за да се защити. Излагат се и съображения за неправомерно поведение на стопаните на простреляното куче, които не са положили достатъчно грижи за животното, поставяйки по този начин в опасност живота и здравето на другото. Иска се отмяна на определението на Районен съд П..

Постъпило е и възражение от Д.С.К., чрез повереника ѝ адв. Б.М., срещу протеста на Районна прокуратура - Пловдив, ТО - П., с което се оспорва доводите на прокурора относно процесуалната легитимация на стопанката на кучето като „пострадал“. В тази връзка се посочва Директива 2019/29/ЕС, както и разясненията дадени в ППВС № 1 от 07.02.1955 г., изменено с ППВС № 7/1987 г. и ППВС № 9 от 25.12.2061 г. и ТР № 1 от 31.05.2013 г. по тълк. дело №1/2013 г. на ОСНК на ВКС. Излагат се аргументи, че съгласно чл.74, ал.1 от НПК, „пострадал“ е лицето претърпяло имуществени или неимуществени вреди от престъплението. Излагат се съображения в подкрепа на аргументите на Районния съд за непълно разследване. Акцентираща се върху това, че прокурорът се позовава на показанията на обвиняемия, а от балистичната експертиза не става ясно от какво разстояние и под какъв ъгъл е простреляно кучето, както и че обвиняемият е можел да възпроизведе изстрел във въздуха за изгони кучето или да го простреля в нежизненоважна част от тялото, което би трябвало да може да стори, като дългогодишен ловец. Иска се потвърждаване на определението на Районния съд.

Пловдивският окръжен съд, проверявайки законосъобразността и обосноваността на атакуваното определение, намира следното:

Протеста, жалбата и възражението са процесуално допустими, Разгледани по същество протеста и жалбата на обвиняемия са НЕОСНОВАТЕЛНИ, а възражението е ОСНОВАТЕЛНО.

Досъдебно производство ДП № 210/2021 г. по описа на РУ П. при ОД на МВР - Пловдив е образувано по реда на чл.356, ал.3 НПК на 13.11.2021 г. В хода на производството са събрани писмени доказателства, разпитани са свидетели, назначени са съдебна ветеринарномедицинска и балистична експертизи.

За да прекрати наказателното производство, представителят на

държавното обвинение е възприел следната фактическа обстановка:

Установено е, че от около 5 години преди инкриминираната дата свидетелката Д.К. отглеждала кучета в къщата си. Първоначално започнала с едно куче — женско, порода Курцхар, което впоследствие било заплодено и през м. август 2019 г. родило малки кученца. Едно от тях било мъжко, порода микс (кръсТ. между посоченото по-горе куче порода Курцхар и неизвестен баща), бяло с черни петна, което кръстило с името М.. Свидетелката Д. К. отгледала кученцето от малко и се грижела за него, като имали навика да го пускат да тича свободно на полето при язовира. Ежедневно ходели на разходка с него. Децата на свидетелката Д. К. - свидетелите Т. К. и М.К., които живеели в гр. С., когато си идвали в гр. П., винаги излизали с посоченото по-горе куче на име М.. На 13.11.2021 г. свидетелите Т. К. и М.К. били в гр. П. и преди обяд на същата дата излезли на разходка с посочените по-горе кучета, които отглеждала майка им. Двамата свидетели традиционно се разхождали до язовира, като преди да стигнат до него, до един черен път пуснали свободно двете кучета да си играят и те се разбягали, като Т. К. и М.К. ги загубили от поглед. По същото време, обвиняемият С. С., който бил ловец, бил на лов в ловен район по ловно време. Обвиняемият притежавал разрешение за носене и употреба на ловно оръжие и притежавал ловна пушка марка ТОЗ, модел 34 ЕР, кал. 12х70, със сериен № № ХЕ37265 и 85N37265. Обвиняемият С. бил приключил с лова и се приближил към автомобила си, който се намирал в местността „***“, в землището на гр. П., когато чул агресивен лай на куче (описаното по-горе мъжко, порода микс на име М.), което се приближило до него и било агресивно. Въпреки опитите на обвиняемия да го сплаши и прогони, кучето се приближило непосредствено до него, продължавайки да лае и ръмжи. Когато кучето било буквално на една ръка разстояние от него, обвиняемият осъзнал, че единствения начин да се спаси от него е да използва пушката си. Тогава без да вдига пушката за прицел, която била под мишницата му, обвиняемият С. я свалил на нивото на кръста си и произвел изстрел с нея по животното. Изстрелът бил произведен от разстояние от около един-два метра. Няколко минути след изстрела на място дошли свидетелите Т. К. и М.К., които били видимо разстроени и заявили на обвиняемия, че това било тяхното куче, започнали да го ругаят и обиждат. Тогава обвиняемият С. им обяснил, че животното го е нападнало и затова е стрелял по него, за да се защити. Тъй като останал с впечатлението,

че свидетелят М.К. е готов да се сбие с него и понеже бил въоръжен, обвиняемият се качил на автомобила и напуснал местопроизшествието, за да предотврати възможността от ексцесии.

При така установената фактическа обстановка, прокурорът е приел, че от обективна страна деянието е несъставомерно, тъй като не могло да се приеме, че на инкриминираната дата обвиняемият е проявил жестокост към гръбначно животно, като го е прострелял с огнестрелно оръжие и по този начин причинил противозаконно смъртта му. Съгласно чл.151 от Закона за ветеринарномедицинската дейност във вр. чл.7, ал.2, т.2 от Закона за защита на животните, за жестокост се смятали действия, които причинявали страх, нараняване, болка, страдание, стрес или смърт на животни, освен в случаите, посочени в чл.117, ал.1, т.10, т.11 и т.12, чл.159, ал.3, чл.160, ал.2 и чл.179, ал.3 ЗВМД. В конкретният случай събраните по делото доказателства сочели, че деянието било извършено при хипотезите, визирани в разпоредбата на чл.160, ал.2 ЗВМД, оправдаващи причиняването на смърт на гръбначно животно, а именно при нападение на хора от животно и/или при самозащита. От субективна страна деянието също се явявало несъставомерно, тъй като обвиняемият не съзнавал общественотоопасния характер на извършването, не предвиждал неговите общественотоопасни последици и не искал тяхното настъпване.

Предвид гореизложеното, прокурорът направил извод, че деянието не съставлява престъпление, с оглед на което наказателното производство срещу обвиняемия С. С. следвало да се прекрати на основание чл.243, ал.1, т.1 вр. чл.24, ал.1, т.1 от НПК.

Районният съд е приел, че в случая от доказателствата по делото несъмнено се установява, че обвиняемият С. е произвел изстрел с притежаваната от него ловна пушка по кучето, собственост на пострадалата Д.К., като вследствие на получената огнестрелна рана е настъпила смъртта на животното. От друга страна съдът е констатирал, че не са положени достатъчно усилия за изясняване на фактическата обстановка, поради което не може да се приеме за обоснован извода на прокурора, че е било налице нападение от страна на животното и обвиняемият е действал при самозащита. Не са изяснени и преодолені противоречията между показанията на обвиняемия и свидетелите Т. и М.К.и. Последните не са очевидци на

произвеждане на изстрела от обвиняемия, но са имали възможност да чуят изстрела и в последствие лая на кучетата, докато обвиняемият твърди, че първо е бил нападен от кучето, което лаело и ръмжало и след това е произвел изстрела.

Заключението на балистичната експертиза не дава отговор на това колко броя сачми се съдържат в един ловен патрон от вида на процесния (при положение, че 18 сачми са открити в тялото на простреляното куче), каква е траекторията им на разпръскване и поразяване, на какво отстояние се е намирал обвиняемият от кучето, когато е произвел изстрела, за да го порази в областта на врата, какво е било разположението на кучето спрямо обвиняемия.

С оглед така констатираните празноти в доказателствата, Районният съд е намерил, че приетите за установени фактически положения не са били проверени посредством всички необходими и възможни действия по разследване. Не е извършен цялостен и пълен анализ на събраните в хода на досъдебното производство доказателства и преценка на необходимостта от извършване на други процесуално следствени действия по установяване обективната истина, поради което и произнасянето на прокурора е било преждевременно и неправилно.

Настоящата въззивна инстанция споделя напълно изводите и правните съображения на Районния съд.

На първо място следва да се даде отговор на залегналото в протеста и жалбата възражение, касаещо процесуалната легитимация на Д.С.К. като „пострадал“. Въпросът кога и как възниква фигурата на пострадал е разглеждан многократно от ВКС, като виждането на висшата инстанция е неизменно и последователно, че не е нужно нанесените вреди да са елемент от фактическия състав на престъплението. Достатъчно да се посочи *Решение № 304/2011 г., постановено по к.д.№ 1610/2011 г. на III н.о. ВКС, Решение № 346 от 23.12.2011 г. на ВКС по н. д. № 1787/2011 г., I н. о., НК, което се позовава и на неизгубила силата си и към момента част на ППВС 9/1961г. В този смисъл е и ТР № 1 от 31.05.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2013 г., ОСНК.*

Възможността да има пострадал не само от престъплението по

чл.325б от НК, но и от всяко друго престъпление, което не предвижда в своя състав причиняването на съставомерни вреди, е спорна в съдебната практика. Преценката и решаването дали едно физическо лице има качеството на „пострадал“ по смисъла на чл.74 и следващите от НПК, изисква да се отчетат и обсъдят обстоятелства като обект на посегателство, съдържанието на изпълнителното деяние, сферата, в която са настъпили общественноопасните последици, съставомерните общественноопасни последици, връзката между обекта на посегателството и правната сфера на определено физическо лице, вредата като негативно въздействие върху благо, охранявано от правото, състоящо се в отрицателно изменение в материалната или в духовната сфера на един правен субект. Актуалната съдебна практика и правна доктрина, придържайки се към принципите, залегнали в Директива 2012/29/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 25.10. 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета, все повече разширява възможността за признаване статут на пострадал от престъпление в хода на наказателното производство на конкретни физически лица, чиято лична сфера е била засегната в резултат от престъпления. Аргументи в този насока се извеждат от търпените от тези лица вреди от престъплението, което се преследва по общия ред.

Следователно, след като по делото е установено, че Д.С.К. е собственик на убитото животно, то тя търпи имуществени и неимуществени вреди от престъплението, съответно има качеството на „пострадал“ в наказателното производство и има правен интерес да обжалва актовете, които водят до прекратяване или спиране на наказателното производство, съобразно чл.75, ал.1 от НПК.

Престъплението по чл.325б от НК има бланкетен характер, а дефиницията на понятието "жестокост" спрямо гръбначно животно се съдържа в чл.7 от Закона за защита на животните, като ал.2, т.2 препраща към чл.151 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. По смисъла на този текст, проява на жестокост, при липсата на изключенията визирани в чл.160 от същия закон, е причиняването на смъртта на животно. Затова и самото неправомерно умъртвяване на животното, без значение от начина или средствата, осъществява най-малко основния състав на престъплението по посочения текст от НК.

Районният съд е приел, че не е извършено обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като е посочил основните пропуски при установяване на фактическата обстановка. При липсата на други свидетели очевидци, отделно от обвиняемия, правдоподобността на версията на последния следва да се провери – за да се приеме или отхвърли, с помощта на всички допустими и релевантни в случая доказателствени средства и способности за доказване. С оглед спецификата на случая, основни такива се явяват съдебните ветеринарномедицинска и балистична експертизи.

Както правилно е посочено в атакуваното определение, от показанията на свидетелите Д.М. и Т.Г. не могат да се установят значими за предмета на доказване факти и обстоятелства. Посочените свидетели не са очевидци на случката, нито са пристигнали на мястото непосредствено след събитието. Оценката им за агресивния характер на застреляното куче е субективна, а и никой от тях не заявява да е бил свидетел на случай на агресия или нападение от страна на това куче над човек или животно. Това, че кучето тичало след колата на свидетеля М., не може да се приеме за проява на агресия. Същото се отнася и до заявеното от свидетеля Г., че е наблюдавал кучето да се дърпа на каишката, когато покрай него минават хора. Лаенето, дърпането на каишката, подскачането и гоненето на коли не може автоматично да се приемат за агресия, а и са обичайно поведение на куче. Налице е и соченото от Районния съд разминаване в показанията на тези двама свидетели. Според св. М. кучето есе е предвижвало свободно, а според св. Г. то винаги е било водено на каишка от стопанката му.

Не са изследвани достатъчно задълбочено обясненията на обвиняемия, като в тях се наблюдават някои несъответствия. От показанията на свидетелите Т. К. и М.К. е видно, че обвиняемият живее в тяхната махала и се познават. Обвиняемият също заявява, че ги познава, както и родителите им. Знае къде живеят и къде работи майка им. При това положение е необяснимо как обвиняемият не познава кучето им, което те отглеждат от около две години в двора си и редовно разхождат навън.

Основателни съмнения да се приемат за достоверни обясненията на обвиняемия, че се е почувствал заплашен, дават размера и породата (макар и не чистокръвна) на застреляното куче. Видно от приложената по досъдебното

производство снимка, а и от заключението на ветеринарномедицинската експертиза, животното(с тегло 21 кг) не е нито с размери нито от порода на общоприетите за опасни кучета. Обвиняемият, като дългогодишен ловец, който също е водил куче със себе си, най-малкото е бил наясно, че ако в района се появи друго куче, то дори и да прояви агресия, тя ще бъде насочена не към него самия, а към друго, в случая неговото куче. Това също е характерно поведение на кучетата, което би следвало да е известно на един ловец и собственик на куче.

Правилно е посочено от Районния съд, че заключенията на експертите не дават отговор на това (тъй като не са им поставени такива въпроси), от какво разстояние е било простреляното кучето, както и в каква позиция се е намирало животното спрямо стрелеца – с лице (с глава) срещу него, с гръб (с опашка) или странично. Видно от заключението на съдебната ветеринарномедицинска експертиза, в трупа на кучето е открит пластмасов предмет с цилиндрична форма и дължина 3.7 см или така наречения „концентратор“, което сочи, че изстрелът в действителност не е бил от голямо разстояние, така както заявява и обвиняемият. Но от друга страна не е даден отговор до какво разстояние при изстрел от конкретните оръжие и боеприпас, концентраторът може да попадне в отстреляното животно. Не е изследван и размера на разсейването на сачмите - как нараства снопа от сачми и каква е поразената площ с отдалечаване от дулото на пушката. Не е изследвана и съпоставена с техническите данни на пушката и боеприпаса, дълбочината на проникване на проектилите – сачмите, в тялото на конкретното животно - отново за да се определи разстоянието между стрелеца и кучето. При аутопсията на трупа на кучето не се докладва за изходна рана, която по вероятно отколкото не, би се наблюдавала при изстрел с посочения боеприпас от разстояние около 1 метър – както заявява обвиняемият. Не на последно място и особено съществено, местоположението на раната – на около 11 см. от основата на дясното ухо и на 4 см. от раменната става, дава основание да се приеме, че по-скоро изстрелът е дошъл от страни, а не фронтално, както би се получило, ако кучето се е движело директно срещу човек нападайки го - както твърди обвиняемият.

Изясняването на тези обстоятелства ще спомогне за установяване на фактическата обстановка – бил ли е обвиняемият застрашен от нападащо го куче или не, съответно, бил ли е принуден да се защити, като единственото

решение е било да застреля кучето. Само ако се установи, че обвиняемият е бил в непосредствена опасност и се е налагало да защити живота и здравето си, деянието му може да се разглежда в оневиняващата хипотеза на чл.160, ал.2 от ЗВМД, съответно да не е налице престъпление по чл.325б, ал.2, т.2 вр. с ал.1 от НК.

В тази връзка правилно е посочено в определението на Районният съд, че е необходимо да се назначи допълнителна балистична експертиза, която да даде отговор на поставените по-горе въпроси.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че атакуваното определение, с което е отменено Постановление № 13579/2021 г. от 23.05.2022 г., с което на основание чл.243, ал.1, т.1 от НПК е прекратено наказателното производство по ДП № 210/2021 г. по описа на РУ П. при ОД на МВР Пловдив, като законосъобразно, правилно и обосновано следва да се потвърди.

Мотивиран от гореизложеното, и на основание чл.243, ал.8 във вр. с чл.6, т.1 от НПК Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 35 от 29.08.2022 г., постановено по ЧНД № 72/2022 г. по описа на Районен съд - П..

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____